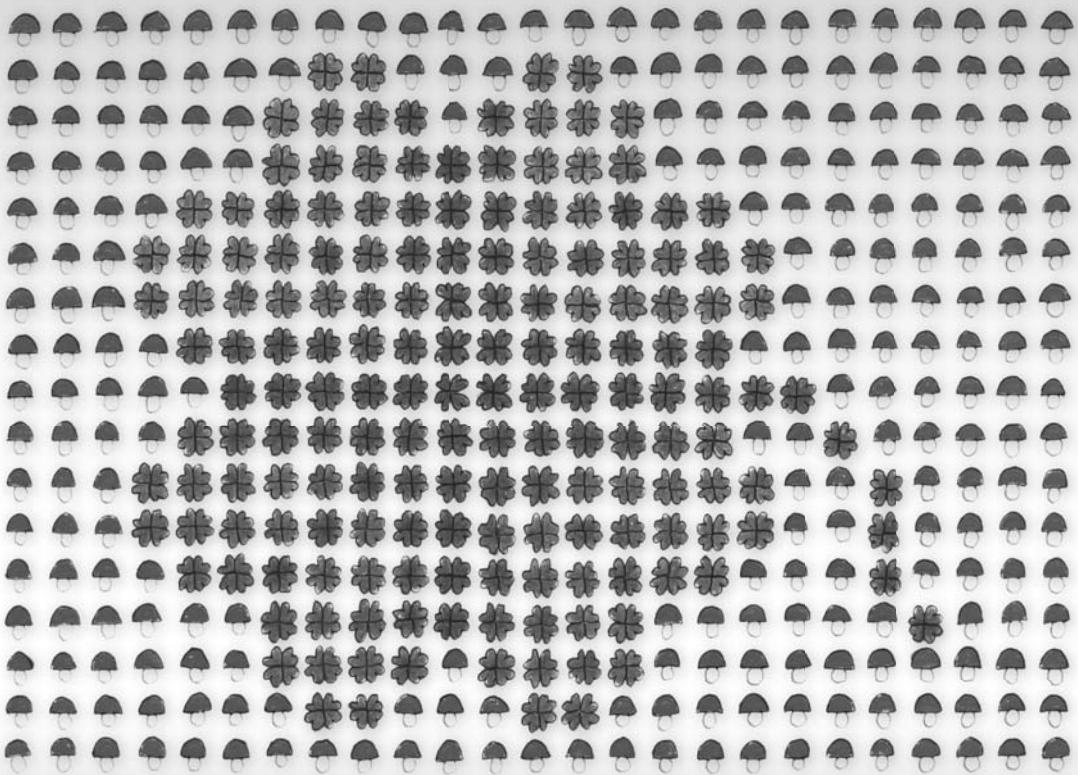


# moj novi minimulti



Pozdravljamo Novo Ljeto 2009.!

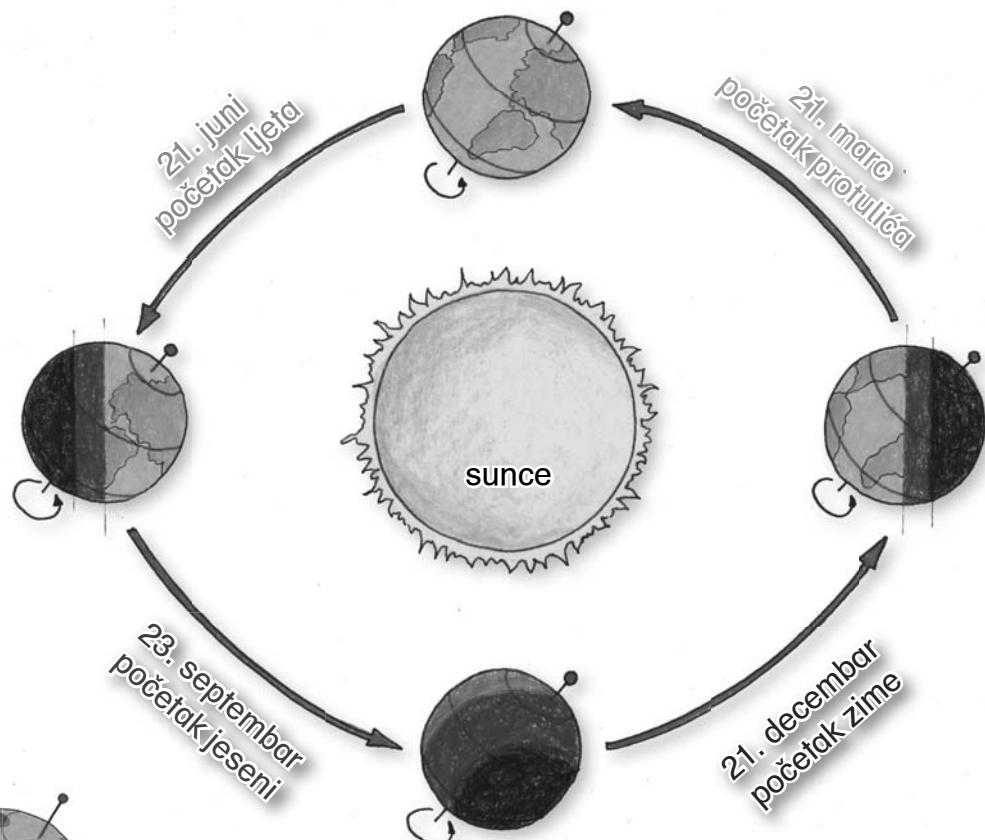
## 2. Stran

### Kako nastanu ljetne dobe?

Kot svi planeti se obraća i naša zemlja oko sunca, i to u suprotnom smiru uram. Za ovo kruženje triba 365 dani i 6 uri. To zovemo jedno ljeto.

Os naše žemlje (=Erdachse) nije ravna, ona je nagnuta za  $23^{\circ}$ . Pri kruženju oko sunca gleda os svenek u isti smir. Zbog toga sviti sunce ili naglo (=ljeto) ili ravno (=zima) na zemlju. Ovako nastanu četire ljetne dobe.

Ljetne dobe se zovu: \_\_\_\_\_



Oko zemlje se obraća mjesec. On okruži u jednom mjesecu zemlju, i to 12 puti u ljetu. Tako nastanu mjeseci.

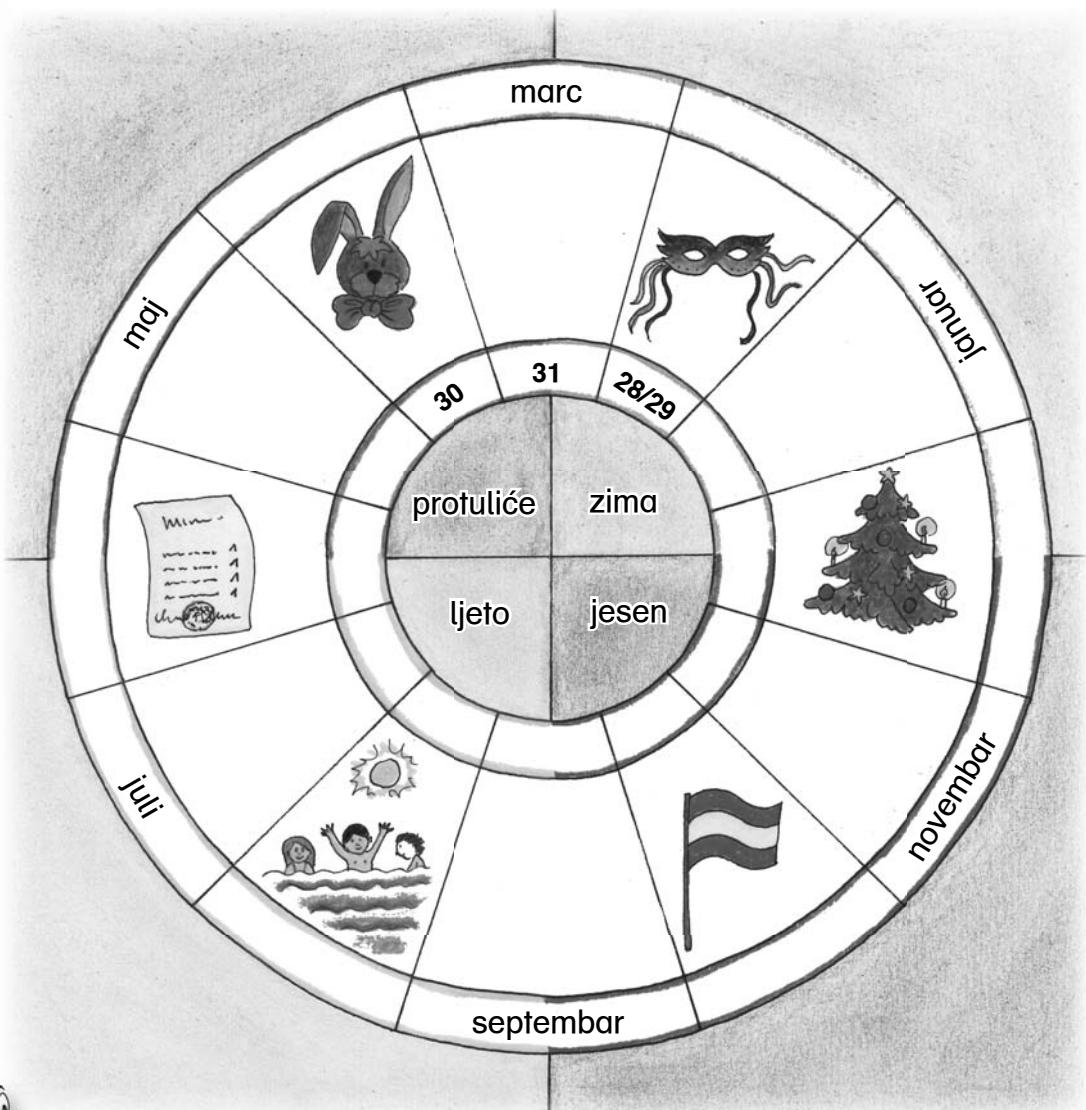
moj novi minimulti

otkriti nastajanje ljetnih dobova



## Ljetni krug

Djelaj ovako: 1. Nadopuni u vanjskom krugu mijece!  
Ove riči ćedu ti pomoći: februar, april, juni, august, oktobar, decembar  
2. Namoljaj u sredinski krug svakomu misecu sliku!  
3. U treti krug moreš napisati broj danov svakoga miseca!



upoznati red mjesecova, dodiliti mijece ljetnim dobam  
iznajti dane mjesecov

minimulti novi moj

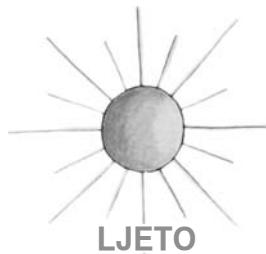


## Ljetne dobe

Napiši svaku rič pravilno i počaraj kolobare farbom ljetne dobe!



PROTULIĆE



LJETO



JESEN



ZIMA

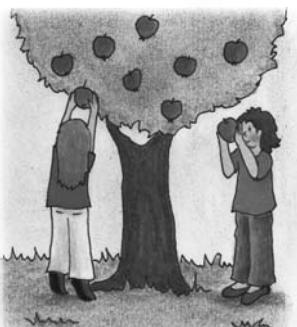
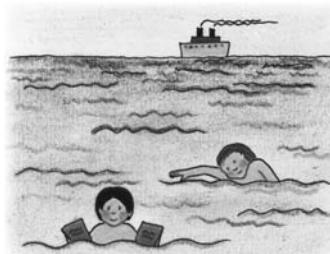
rfejie \_\_\_\_\_ rfejie \_\_\_\_\_ ujakba \_\_\_\_\_

nasa \_\_\_\_\_ vzamnei \_\_\_\_\_ asjlice \_\_\_\_\_

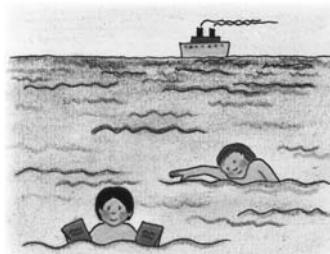
mgla \_\_\_\_\_ ezc \_\_\_\_\_ Bžoći \_\_\_\_\_

Čitaj ove rečenice i piši je u tvoju pisanku!

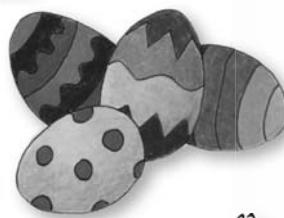
U trgamo jabuke i hruške.



U imamo ferije.



U išćemo vazmena jaja.



U se sankamo.



moj novi minimulti

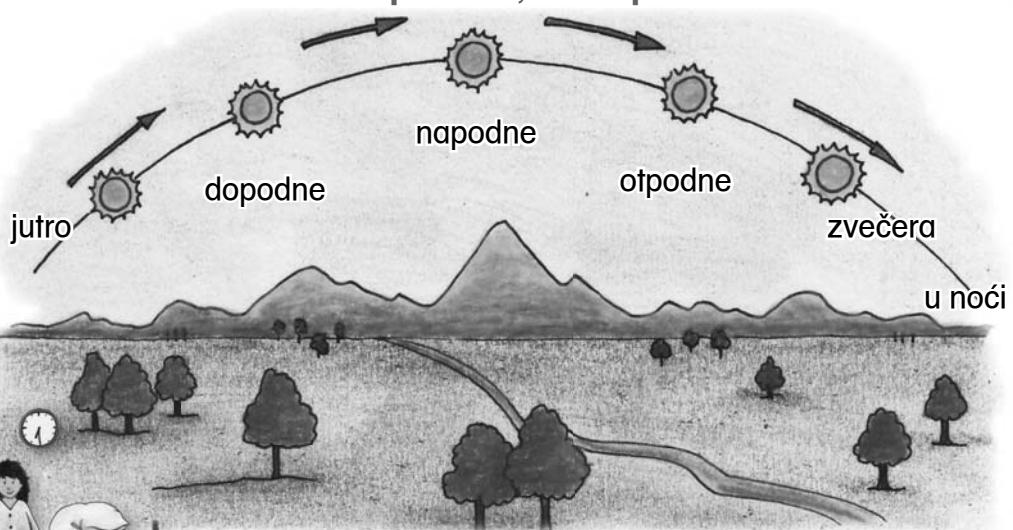
- napisati pravilno riči, čitati rečenice i je pisati u pisanku



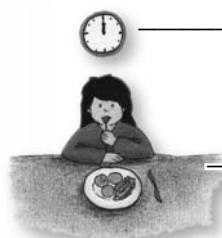


## Dobe dana

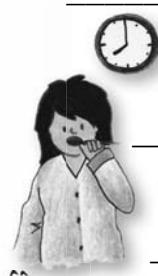
Išči riči! One čedu ti pomoći, kad opišeš dobe dana.



Jutro se stanem \_\_\_\_\_



\_\_\_\_\_



\_\_\_\_\_



- iskati riči, opisati dobe dana

minimulti novi moj

## 6. stran

### Kakova neuredba

Sastavi riči!

z a m i

lj o e t

dj s a e

j n e e s

s c v i o n g i

p o c r  
e u t  
l i

s o o  
š n i k a

m r j  
e o

Napiši rečenice pravilno!



UZIMIGRADIMOSNIGOVIĆA



UPROTULIĆUSEIGRAMONASINOKOŠI



ULJETIPLIVAMOUMORJU



UJESENITRGAMOSADJE



Ča/Što djelaš ti u zimi, u protuliću, u ljeti i u jeseni? Povidaj!

moj novi minimulti

- čitanje uz razumivanje
- najti i sastaviti odgovarajuće riči
- napisati pravilne rečenice



## Stran 7

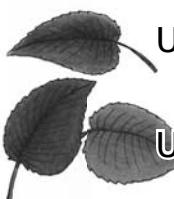


### S miseci kroz ljeto

Sastavi riči i nadopuni rečenice!



U januaru gradim \_\_\_\_\_ (ačvigoins)



U februaru tancam na mesopusnom \_\_\_\_\_ (labu)



U marcu vidim \_\_\_\_\_ (ebabsivi)



U aprilu išćem \_\_\_\_\_ (ajaj)



U maju čestitam \_\_\_\_\_ (kimaj)



U juniju skačem na \_\_\_\_\_ (išokosin)



U juliju ležim na \_\_\_\_\_ (cusun)



U augustu plivam u \_\_\_\_\_ (jurom)



U septembru trgam \_\_\_\_\_ (ekujab)

U oktobru metem \_\_\_\_\_ (ćeliš)



U novemburu nosim \_\_\_\_\_ (lanuter)



U decembru dostajem \_\_\_\_\_ (reda)

- čitanje uz razumivanje
- nadopuniti rečenice
- najti odgovarajuće riči

minimulti novi moj

## 8. Stran

### Ča/Što ćeš djelati u praznici?

Simona si je napravila plan za svaki pojedini dan u semestarski praznici.

	ponedeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petač	subota	nedelja
dopodne	dugo spavati	pojti kupovati	voziti se na odmor	škola za skijanje	domom voziti	?	pojti u crkvu
otpodne	klizati se	pokazi kuće	šijati	odmorići se	čitati knjigu	proba za tamburiranje	pohoditi staru majku

**Majka:** Simona, ča/što ćeš ti djelati (u) ponedeljak?

**Simona:** U pone\_\_\_\_\_ kanim dugo spavati, a otpodne se idem s prijatelji kl\_\_\_\_\_ na klizališće.

**Majka:** A ča/što kaniš poduzeti utorak?

**Simona:** (U) Utorak dopodne ćemo pojti s tobom kupovati novi anorak, a otpodne ću početi p\_\_\_\_\_ kufer za zimski odmor.

**Majka:** Tako je dobro, a ča/što si si nakanila za sr\_\_\_\_\_?

**Simona:** (U) Srijedu dopodne ćemo se cijela obitelj voziti na zimski \_\_\_\_\_ u brige. A otpodne ću već stati na pisti i se š\_\_\_\_\_.

**Majka:** Znaš ča/što te čeka u č\_\_\_\_\_?

**Simona:** Kako ne! Ovo sam sve zapisala. U četvrtak ću prije podneva pojti u šk\_\_\_\_\_ za sk\_\_\_\_\_.

**Majka:** Dobro si zapamtila! A (u) p\_\_\_\_\_?

**Simona:** U p\_\_\_\_\_ ćemo se voziti d\_\_\_\_\_ iz odmora. A kašnje ću čitati neku zanimljivu k\_\_\_\_\_.

**Majka:** Dobro tako! Za subotu imaš isto već nešto predvidjeno?

**Simona:** Ne, (u) subotu dopodne imam slobodno, ali otpodne moram u tri ura na p\_\_\_\_\_ za t\_\_\_\_\_.

**Majka:** Da, imaš pravo! A ča/što ćeš djelati (u) n\_\_\_\_\_?

**Simona:** (U) Nedilju idem dopodne u c\_\_\_\_\_, a otpodne ćemo skupa pohoditi \_\_\_\_\_.



## A sada napravi i ti plan za tvoje semestarske praznike!

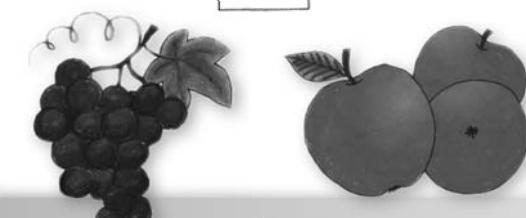
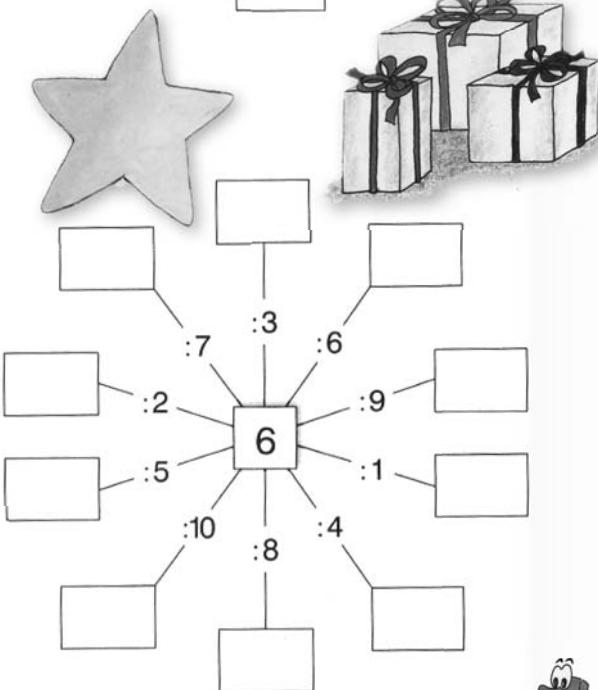
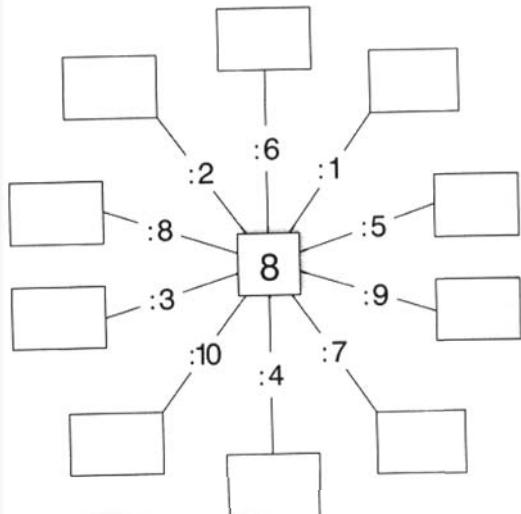
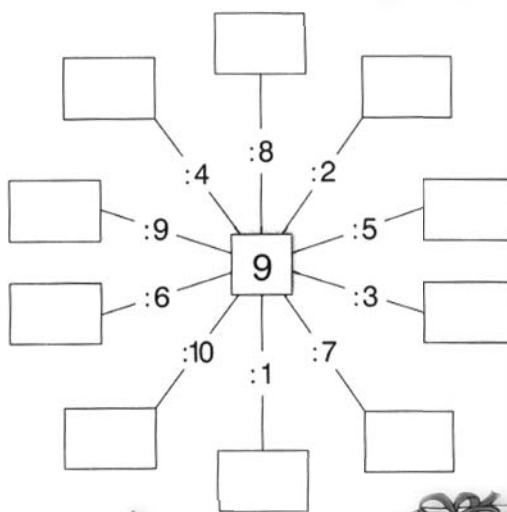
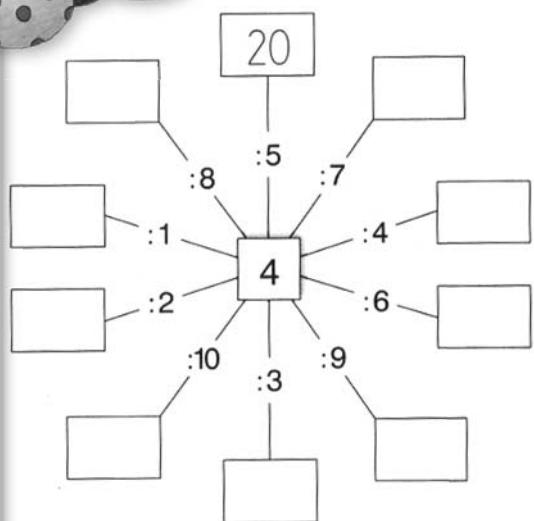
	ponedeljak	utorak	srijeda	četvrtak	petak	subota	nedilja
dopodne							
otpodne							

Sada ponovi razgovor i uključi tvoje plane u razgovor!  
Vježbaj s tvojim partnerom ili s tvojom partnericom!



## Diljenje brojev

Računaj i napiši rezultate u polja!



moj novi minimulti

- diljenje i množenje brojev  
- vježbati diljenje i množenje od 4, 6, 8, i 9



## Geometrična mačka

Imenuj različne površine!



pravokutnik



krug



kvadrat

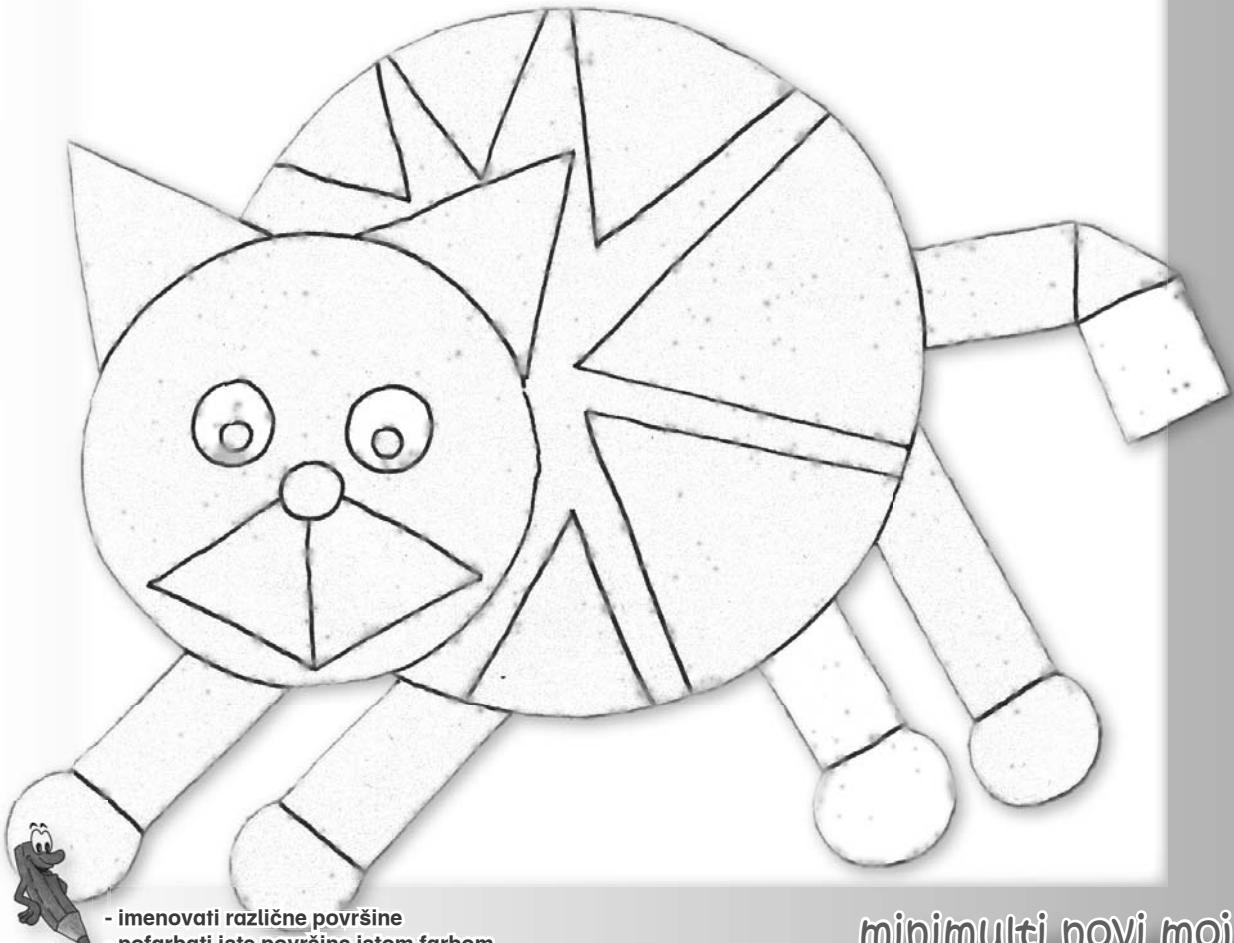


trokut

Pofarbaj geometričnu mačku!

Pobroji površine!

pravokutnici: \_\_\_\_\_ krugi: \_\_\_\_\_ kvadrati: \_\_\_\_\_ trokuti: \_\_\_\_\_



minimulti novi moj

### Ne jadaj se!

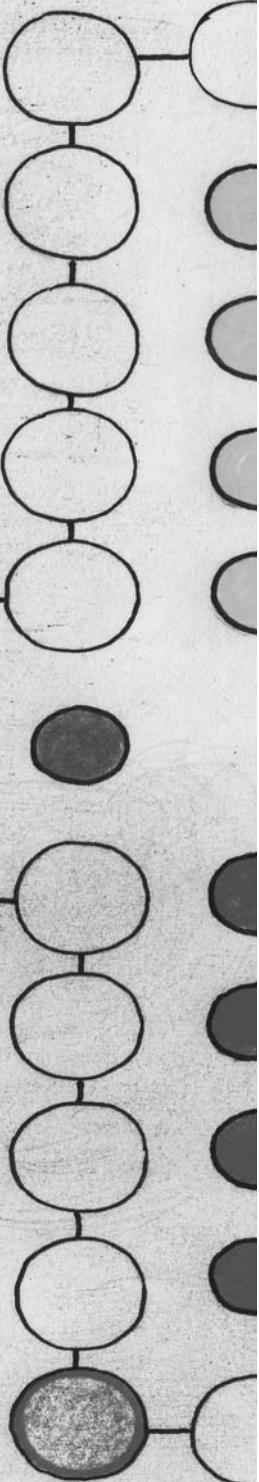
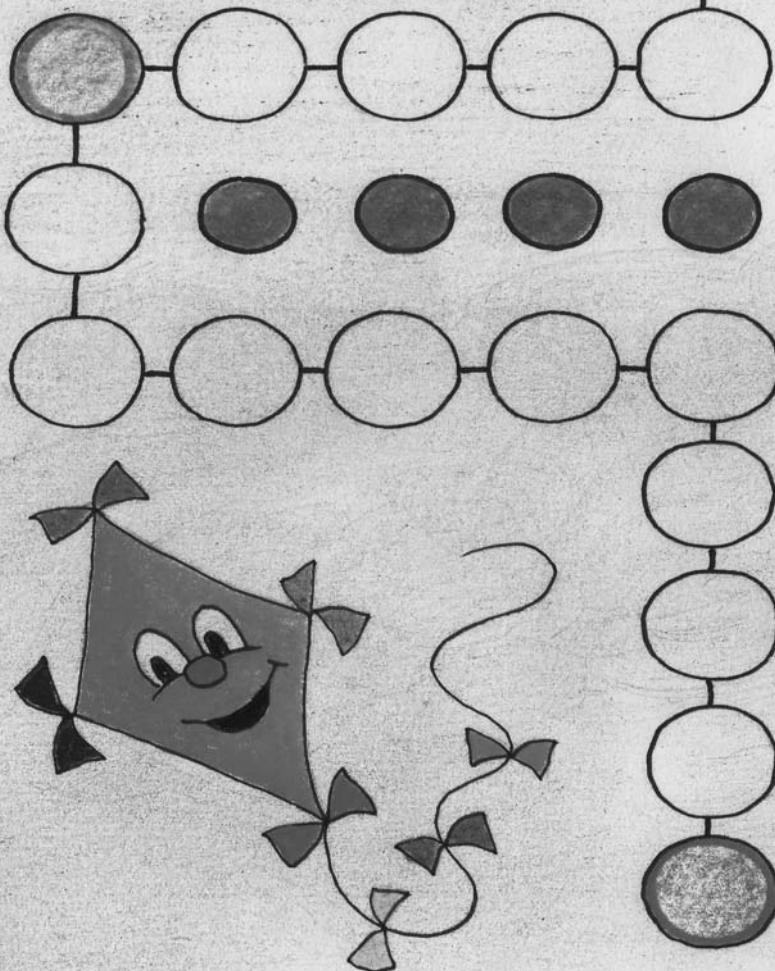
Potribno ti je samo jedan partner, kocka i kljun.

Kockaj i vozi se! U protuličnoj dobi moraš brojiti glasno.  
U ljetnoj dobi nesmiš brojiti glasno. U zimskoj opet broji

glasno a u jesenskoj dobi opet nujno!  
Dobitnik je ta, ki-ka/koji-koja obajde ljetne dobe

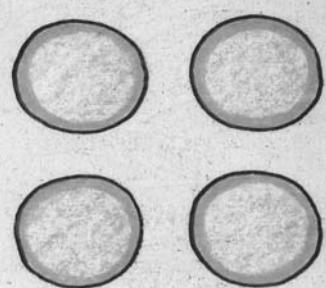
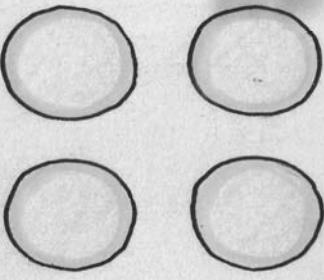
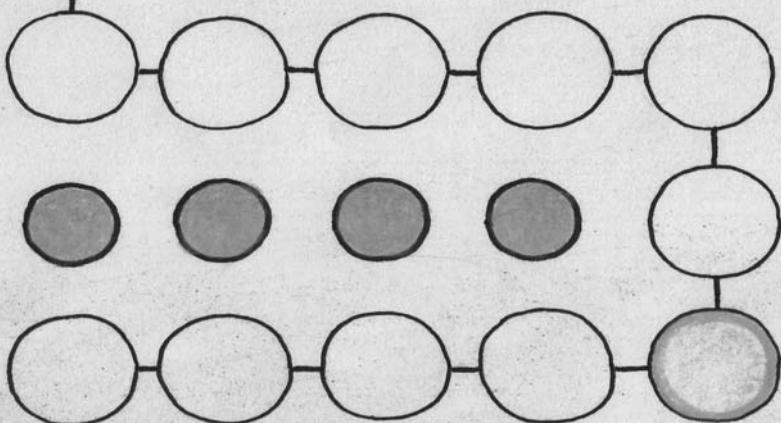
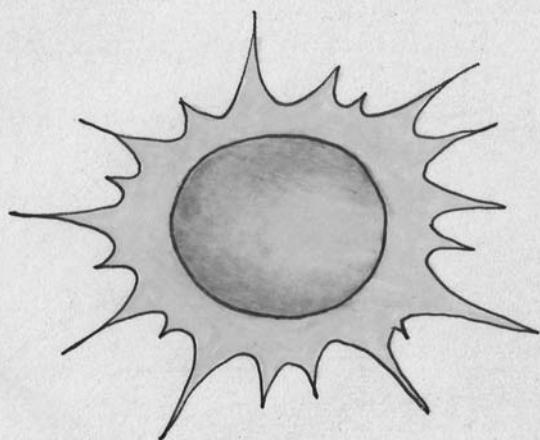
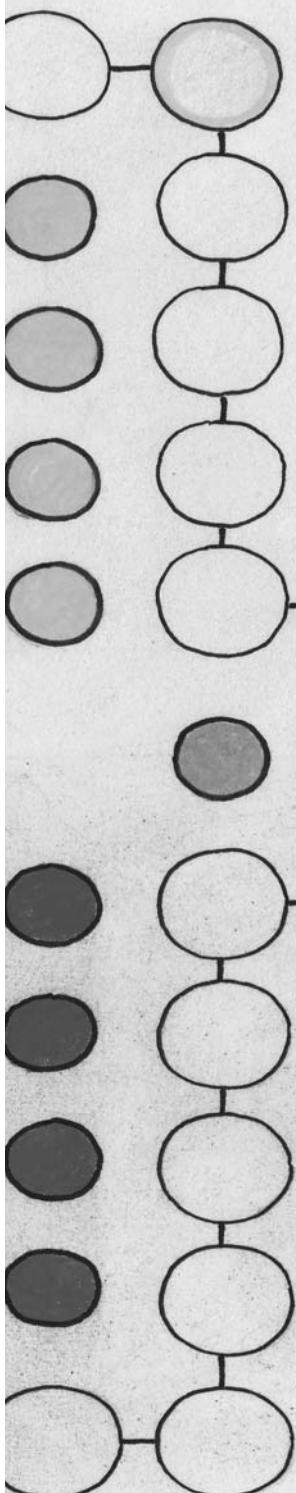
i postavi sve svoje kljune u svoj cilj!

moj novi minimulti



**Ne jadaj se!**

**U ovoj igri imaju ljetne dobe sljedeće farbe:**  
ljeto - žuti krugi / zima - plavi krugi  
jesen - črteni krugi / proutliće - zeleni krugi



minimulti novi moj

## Lov za ljetnimi dobami

Svako dite dostane jedan  
zeleni, žuti, črljeni ili plavi rupac u ruku.

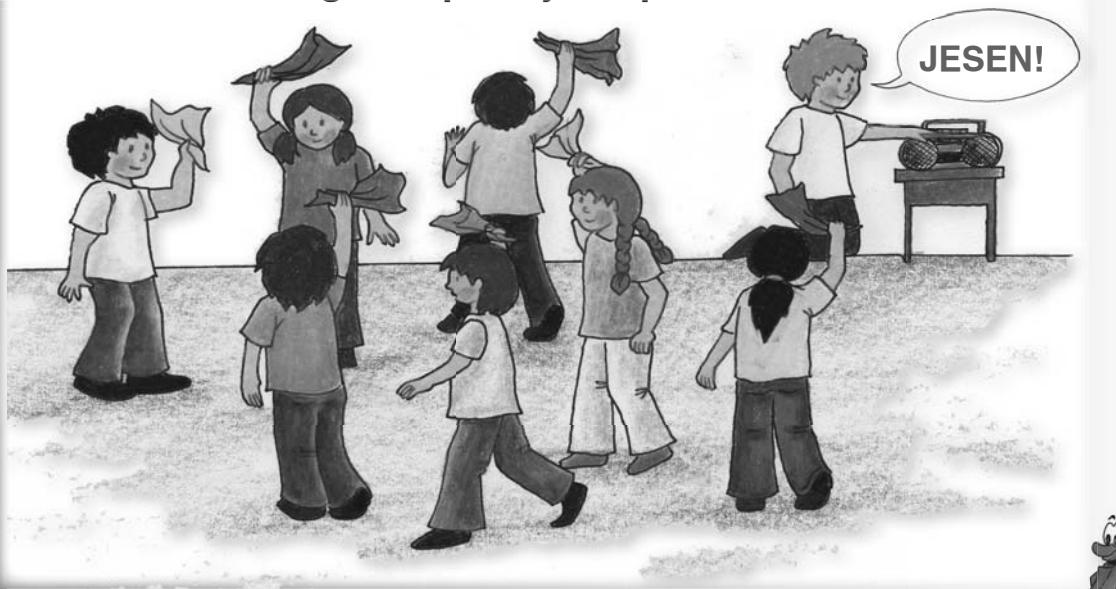
Dica sa zelenim rupcem su protuliće,  
dica sa žutim rupcem su ljeto,  
dica sa črljenim rupcem su jesen,  
a dica s plavim rupcem su zima.

**Jedno dite nima rupca. To je sunce.**

Ono pusti muziku, sva dica tancaju s rupci u sobi.

Kad se ugasi muzika, zavikne sunce jednu ljetnu dobu,  
na primjer: „**Ljeto!**“ Zadaća sunca je sada,  
da ulovi jedno dite sa žutim rupcem,  
s kim/kojim more minjati ulogu.

**Sada novo sunce pusti muziku,**  
**i igra se počinje od početka.**



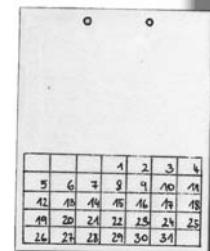
## Moj kalendar

### Napraviti vlašći kalendar.

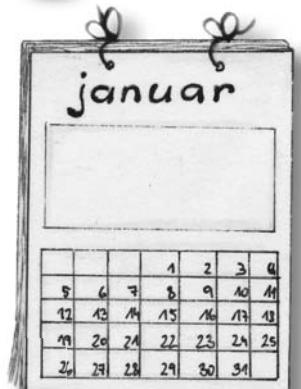
**Ti tribaš:**

- mesečni kalendar, ki/koji ima prazno mjesto za oblikovanje (mesečni kalendar blanko)
- farbice ili flomastare
- slike
- lipilo

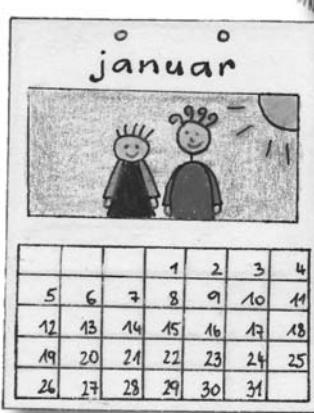
1. Na svaki mesečni listić namoljaj ča/što tipičnoga za mjesec!



2. Ti moreš isto tvoje slike zalipiti na listiće. Pazi! Zalipi samo one slike na mesečne listiće, ke/koje su se snimile u onom mjesecu listića.



3. Mamu prosim pitaj, je li smiš imati slike.



4. Ubisi si tvoj kalendar u dičjoj ili dnevnoj sobi.



- napraviti kalendar

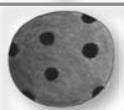
minimultki novi moj

**Kako je iz Saula nastao Pavao**

U ovoj ganjki se je upotribilo tajno pismo.

Na sriću se je našao ključ za slove.

Nadomjesti znake za slove! Sada pročitaj tekst!

**A****B****C****Č****Ć****D****E****F****G****H****I****J****K****L****M****N****O****P****R****S****Š****T****U****V****Z****Ž**

moj novi minimuntki

Ljeto svetoga Pavla apoštola



## Tajno pismo!

Glej i ganjaj!

je bio rimski gradjan.



On je rodjen 10. ljeta po Kristušu u \_\_\_\_\_ u Maloj Aziji.



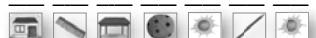
Saul je bio pobožan \_\_\_\_\_.



Počeo je proganjati \_\_\_\_\_.



Bio je nazoči kad su kamenovali svetoga \_\_\_\_\_.



Bio je na putu u \_\_\_\_\_.



Kanio je uloviti \_\_\_\_\_.



Najednoč ga je opstrla \_\_\_\_\_ iz neba.



Čuo je glas: „ \_\_\_\_\_, zač/zašto me proganjaš?“



Saul je \_\_\_\_\_.



Sada je znao, da je \_\_\_\_\_ njemu govorio.



Dao se je \_\_\_\_\_.



Od sada se je zvao \_\_\_\_\_.



Počeo je o Jezušu \_\_\_\_\_.



Ljeto svetoga Pavla apoštola

minimulti novi moj

## Ljetne dobe

### Oratorij Jožefa Haydna

Kad je Jožef Haydn putovao u Englesku upoznao je u Londonu muziku poznatoga komponista Georga Friedricha Händela.

Njegova muzika je Haydnu inspirirala da i on komponira dva oratorije – „Stvaranje“ i „Ljetne dobe“

Zapravo ima oratorij pobožni sadržaj, ali ne tako „Ljetne dobe“. One se samo bavu s dogodjaji seljakov tokom dana i ljeta.

Haydnove „Ljetne dobe“ su podiljene u četire dijele: „Protuliće“, „Ljeto“, „Jesen“ i „Zima“.

Ov oratorij je komponiran za jedan veliki klasični orkestar, za četveroglasni zbor i za tri soliste.

Sljedeći djeli ti kažu nekoliko scenov ovoga oratorija, ke/koje je Haydn muzikalno oblikavao:

seljak ore / lovac strijila pticu /  
ishajanje sunca /

seljaci na tancu / jak vihor

Kako bi vi vašimi  
ORFF-instrumenti  
oblikovali ove situacije?

Sprobirajte!



- čitanje uz razumivanje  
- igarti ORFF-instrumenti

## Susjedi Gradišća

Išči susjedske države/zemlje Gradišća na karti i pocrtaj je u točni farba!

**Koje savezne krajine  
su Gradišću susjadi?**

Dolnja Austrija  
žuto

Štajerska  
zeleno

Ugarska (Madjarska)  
črljeno

Slovenska Republika  
plavo

Slovačka Republika  
narandžasto



- upoznati susjedske zemlje Gradišća

minimulj novi moj

## Smišice

**Kada je umro Haydn?**

Učiteljica: Kada je umro Jožef Haydn?

Ivica: Prosim, ja nisam bio dva dane u školi!

Učiteljica: Zač/Zašto se nisi informirao?

Sjedi se! Reci ti, Petar!

Petar: Prosim, ja uopće nisam znao,  
da je bio betežan!



## Pravi kavalir

**Otac pita sina:** Znaš ti točno  
ča/što je kavalir?

**Sin:** Mislim, da znam.

**Otac:** Onda reci, da čujem?

**Sin:** To je človik, ki nekoj ženi  
pridržava vrata, dok ona nutar  
nosi kofer!

## Problem s vlasi

Danijela: Mama, zač/zašto pak tata  
danasyima takomalo vlasi na glavi?

**Majka:** Ar tvoj otac mora preveć misliti!

Danijela: Od razmišljavanja je izgubio vlase?

**Majka:** Da, sunce moje.

Danijela: A zač/zašto pak njegov prijatelj  
ima još svenek takocuda vlasi na glavi?



**Napiši natpise odgovarajućoj sliki!**

moj novi minimulti

- čitanje uz razumivanje  
- izražajno čitanje



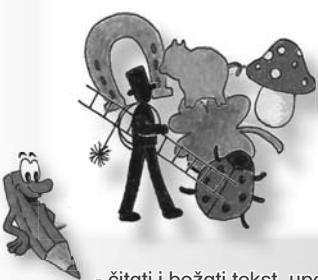
## Koliko dan ima jedno ljeto?

Teksti i melodije: mr Branko Kornfeind

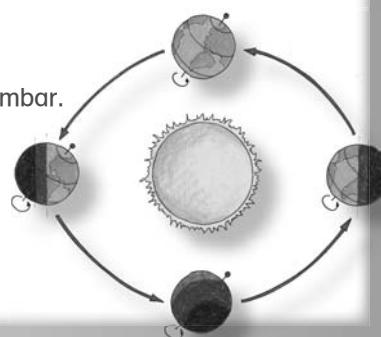
The musical score consists of four staves of music for voice and piano. The first staff uses a treble clef, the second a bass clef, and the third and fourth staves return to a treble clef. The key signature is A major (no sharps or flats). The time signature is common time (indicated by '4'). The vocal line includes lyrics in three different parts, each starting with 'Ko - li - ko' and ending with 'ije - to?'. The piano accompaniment features chords and rhythmic patterns corresponding to the vocal entries.



Koliko dan ima jedno ljeto?  
Jedno ljeto ima mnogo dan  
tri sto šesdeset pet ča ja znam,  
svako šrtlo ljeto onda već  
tri sto šesdeset šest to ču reć.



Koliko misec ima jedno ljeto?  
Dvanaest misec je u ljeto dan.  
Jener, feber, merc i nori april,  
maj, juni, juli i august,  
septembar, oktobar, novembar, decembar.



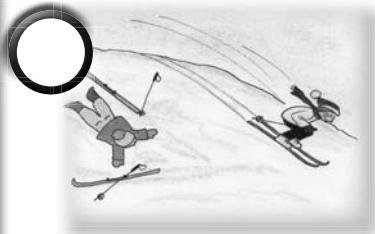
Ka vrimena ima jedno ljeto?  
Jedno ljeto ima štiri vrimen.  
Protuliće krasno, ljeto haj,  
onda šara jesen, draga nam,  
hladni dani zime, to ti znai.

22. Stran

## Pazi na svoje ponašanje na pisti!

Kada dojdu snig i praznici, se kanimo veselo skijati.  
Pazi na nekoliko zakonov na brigu! Prekriži krive slike!

Pazi!



Drugomu biti  
na pomoć



Kontrolirati  
svoju brzinu



Voziti se  
u slijedu



Paziti  
na druge



Opoziti  
zname



moj novi minimukti

- upoznati pravila na pisti



## Ja i moje čuti

se zove nova knjiga koju je izdao HKDC.  
Prevodila ju je Elvira Heisinger.

Si i ti znamda nekada tužna/tužan? Se i ti znaš veseliti? Onda će ti se ova nova knjiga sigurno dobro viditi. Je li dica ili odrasli, svi imamo različne čuti. Poznaš svoje vlašće čuti? U ovoj knjigi moreš čitati ili si dati pročitati kako dica zahajaju sa svojimi čutima. Morebit i tebi ide ovako: **Kad se strašno veselim, se morem glasno smijati i vičem «juhu». Kad sam kiseo i jadovit, morem larmati i ruti...**

Za scoje čuti se ne tribamo sramovati. Plać i smih slišu našemu životu, kot voda i kruh.

Ova knjiga ti pruži mogućnost upoznati svoje čuti i čuti svojih prijateljev/prijateljic. Samo gdo pozna svoje čuti, more uživati svoj žitak!

Naručit moreš knjigu kod  
**HKDC-a**

Permayerstraße 9/3  
7000 Željezno/Eisenstadt  
hkdc@croates.at  
<http://www.croates.at/>



- razgovor o knjigi



minimalki novi moj



Sigurno ste jur čuli o „**virtualnom razredu**“. Ča/Što je to? Obrazovni poslužitelj Gradišća nudja svakomu razredu osnovne i glavne škole jedno sredstvo, ko je za školare/-ice jako zanimljivo i praktično. Vaš/a učitelj/ica vas triba samo k tomu najaviti. Ove mogućnosti imaćete u „virtualnom razredu“:

- a)** Moreš pogledati satnicu i domaću zadaću.
- b)** Svaki/a školar/-ica i učitelj/-ica se more predstaviti s „vizit – karticom“.
- c)** Nastavni materijal i zanimljive linke imaćete na raspolaganje.
- d)** Materijal za učenju od tvojega/e učitelja/-ice radni listi,...) moreš ovde isto najti.
- e)** U „forumu“ moreš komunicirati, ideje izminiti i diskutirati.
- f)** Termine, informacije i priredbe tvoje škole moreš ovde uvijek aktualizirano najti. Pitajte vaše učitelje/ice jer li morete hasnovati „**virtualni razred**“.

Ada, samo najaviti i Hajde!



**Vlasnik i izdavač / Medieninhaber und Herausgeber:**

Narodna visoka škola gradišćanskih Hrvatov - © 2009. HNVŠ

Volkshochschule der burgenländischen Kroaten, 7000 Eisenstadt, J. Permayerstr. 9



**Odgovorno uredništvo:** Blazovich-Mileder Melanie, Bunyai, MAS, MSc Stefan, Buranits Helene, Buranits Mirjam, Kolonovics Julia, Mag. Kornfeind Branko, Marlovits Micheal, Nagl-Omischl Ester, Schweiger Peter, Trenker Veronika, Wukovits Robert

**Lektorica:** magistra Mühlgaszner, MAS Edith, zemaljska nadzornica za hrvatsko školstvo u Gradišću

**Ilustracije:** Gabriel Jasmine - **Layout i slogan:** Bunyai, MAS, MSc Stefan

**Poštanski ured ishadjanja:** 7000 Željezno, **Tiskara:** Wograndl Druck, 7210 Matrštof

**Izjava polag Zakona o mediji:** „moj novi minimulti“ je časopis za školare/školarice u Gradišću.

**Erklärung gemäß Mediengesetz:** „moj novi minimulti“ ist eine Zeitschrift für SchülerInnen im Burgenland, verfasst in kroatischer Sprache. Gefördert vom Bundeskanzleramt aus Mitteln der Volksgruppenförderung.

## Kazalo

Kako nastanu ljetne dobe?	2
Ljetni krug	3
Ljetne dobe	4
Dobe dana	5
Kakova neuredba	6
S miseci kroz ljeto	7
Ča/Što ćeš djelati u praznici?	8
Semestarski plan	9
Diljenje brojev	10
Geometrična mačka	11
Ne jadaj se!	12
Ne jadaj se!	13
Lov za ljetnim dobama	14
Moj kalendar	15
Kako je iz Saula nastao Pavao	16
Tajno pismo!	17
Ljetne dobe	18
Susjedi Gradišća	19
Smišice	20
Jačka: Koliko dan ima jedno ljeto?	21
Pazi na svoje ponašanje na pisti!	22
Ja i moje čuti	23
Virtualni razred - OpoG-a	24